

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 17 юни 2019 г.
(OR. en)

10221/19

COEST 139

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
Дата:	17 юни 2019 г.
До:	Делегациите
№ предх. док.:	10101/19
Относно:	Заклучения на Съвета относно новата стратегия за Централна Азия

Приложено се изпращат на делегациите заключения на Съвета относно новата стратегия за Централна Азия, приети от Съвета по външни работи на 17 юни 2019 г.

Заключения на Съвета относно новата стратегия на ЕС за Централна Азия

1. Съветът приветства задълбочаването на отношенията между Европейския съюз (ЕС) и Казахстан, Киргизката република, Таджикистан, Туркменистан и Узбекистан след приемането на първата стратегия на ЕС за Централна Азия през 2007 г. В един свят, който се характеризира с нарастваща взаимозависимост и взаимосвързаност, ЕС и Централна Азия са обвързани от силни взаимни интереси и са по-близки от всякога. Съветът изтъква значителните възможности, създадени от положителната динамика в Централна Азия, за постигане на напредък в партньорството между ЕС и Централна Азия.
2. Съветът одобрява съвместното съобщение на върховния представител и Европейската комисия „ЕС и Централна Азия: нови възможности за по-силно партньорство“, което, заедно с настоящите заключения на Съвета, осигурява новата политическа рамка за ангажираност на ЕС с държавите от Централна Азия през следващите години.
3. Съветът подчертава значението на целенасоченото и целево изпълнение на новата стратегия на ЕС за Централна Азия, което е ценна възможност за изграждането на стабилно и трайно партньорство между ЕС и Централна Азия от взаимна полза за техните граждани. Съветът приканва държавите от Централна Азия да работят с ЕС за постигането на тази цел.
4. Съветът приветства новия акцент, който стратегията на ЕС поставя върху насърчаването на устойчивостта, просперитета и регионалното сътрудничество в Централна Азия.
5. Съветът отново потвърждава своята ангажираност за сключване и прилагане на амбициозни, широкообхватни и взаимноизгодни засилени споразумения за партньорство и сътрудничество със заинтересованите държави от региона. Тези споразумения от ново поколение ще продължат да стоят в основата на ангажираността на ЕС с Централна Азия. Съветът отново заявява, че обхватът на отношенията на ЕС е свързан с готовността на отделните държави от Централна Азия за предприемане на реформи, укрепване на демокрацията, правата на човека, принципите на правовата държава и независимостта на съдебната власт, както и за модернизиране и диверсифициране на икономиката, включително чрез подкрепа за частния сектор, по-специално за малките и средните предприятия, в условията на свободна пазарна икономика.

6. Съветът припомня ангажимента на ЕС да подкрепя регионалното сътрудничество. Въпреки че държавите от Централна Азия са тези, които, следвайки свой собствен ритъм, трябва да определят най-ефективните структури и механизми за насърчаване на диалога и сътрудничеството в региона, диалогът между регионите и многостранните програми за сътрудничество на ЕС ще способстват за задълбочаване на регионалното сътрудничество в Централна Азия.
7. Като признава ключовата роля на държавите от Централна Азия за подпомагането на ръководения и контролиран от Афганистан мирен процес и за възстановяването на страната и в съответствие със стратегията на ЕС за Афганистан, Съветът подчертава, че е важно да се насърчава по-нататъшната политическа и икономическа ангажираност между държавите от Централна Азия и Афганистан за съвместно утвърждаване на приобщаващия мирен процес и устойчивото развитие. Повишената свързаност между Централна Азия, Афганистан и Южна Азия играе ключова роля за мира, просперитета и стабилизирането на по-широкия регион.
8. Стратегията на ЕС има за цел да изгради неизключително партньорство с държавите от Централна Азия. ЕС ще продължи да работи с международни организации, по-специално с Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ), Организацията на обединените нации (ООН) и Съвета на Европа, както и с трети държави според случая, когато такова по-широко участие би допринесло за постигането на общите цели на ЕС и на тази стратегия.
9. Съветът подчертава, че по-нататъшното сътрудничество между ЕС и Централна Азия следва да се съсредоточи върху утвърждаването на суверенитета и устойчивостта на държавите и обществата от Централна Азия и на региона като цяло. Усилията за насърчаване на отчетността на институциите и за борба с корупцията, за повишаване на сигурността на гражданите, за борба с изменението на климата и екологичната деградация, за възстановяване на околната среда на бивши обекти за добив на уран и за опазване на биологичното разнообразие и водните ресурси могат да доведат до успех само при един по-активен диалог и засилено сътрудничество. ЕС призовава за по-тясно сътрудничество при управлението на трансграничните водни ресурси и в този контекст приветства ролята на Международния фонд за спасяване на Аралско море, както и инициативите на Регионалния център на ООН за превантивна дипломация в Централна Азия.

10. Утвърждаването и защитата на принципите на правовата държава, на правата на човека и основните свободи, включително свободата на изразяване и сдружаване, на благоприятна среда за гражданското общество и правозащитниците, на правата на жените и правата на детето, както и подкрепата за Програмата на МОТ за достоен труд за справедлива глобализация, трябва да продължат да бъдат в основата на отношенията между ЕС и Централна Азия. ЕС и държавите от Централна Азия следва да продължат да утвърждават равенството между половете и да работят за неговото постигане, както и да насърчават участието на жените в социалния и икономическия живот.
11. Съветът подчертава, че е важно да бъде укрепено сътрудничеството в областта на миграцията и мобилността, по-специално в рамките на засилените споразумения за партньорство и сътрудничество, и че е нужно да се активизира диалогът и да се насърчава постоянното сътрудничество срещу общите предизвикателства в областта на сигурността, като например насилническият екстремизъм, радикализацията, тероризма, кибернетичните и хибридните заплахи, разпространението на оръжия за масово унищожение и средствата за доставянето им. Съветът изтъква, че е важно да се преодолеят социално-икономическите първопричини за радикализацията. Съветът насърчава сътрудничеството в областта на управлението на кризи, както и при управлението и реформите в сектора за сигурност. Съветът разглежда постоянното сътрудничество в областта на управлението на границите в региона, включително Афганистан, като приоритет за ЕС с оглед на улесняването на вътрешнорегионалната търговия, борбата с незаконния трафик на хора, наркотици и стоки и управлението на миграционните потоци.
12. Съветът акцентира върху факта, че ЕС и държавите от Централна Азия следва да продължат да си сътрудничат, за да задълбочат партньорството си за постигането на просперитет. Сключването и изпълнението на засилени споразумения за партньорство и сътрудничество, които включват всеобхватни разпоредби относно търговията и ефективното използване на други съществуващи търговски инструменти, като например Общата система за преференции, следва да увеличи търговските и инвестиционните потоци между ЕС и държавите от Централна Азия. Засилените споразумения за партньорство и сътрудничество ще стимулират сближаването на нормативните уредби и спазването на европейските и международните стандарти, ще подобрят реципрочния достъп до пазара и ще допринесат за защитата на правата върху интелектуалната собственост и географските указания. Важно е да се насърчава установяването на открита, стабилна, сигурна и привлекателна за бизнеса и инвестициите среда в Централна Азия, по-специално чрез диалог между самите стопански субекти. Съветът подчертава и значението на по-нататъшното развитие на услугите, на модернизирането на инфраструктурите и на насърчаването на селскостопанския сектор.

13. Като отчита стратегическата роля на Централна Азия в глобалните усилия за насърчаване на евро-азиатската свързаност и като изтъква факта, че тези усилия следва да донесат ползи за региона, Съветът очаква активизирането на сътрудничеството с държавите от Централна Азия за насърчаване на устойчива, всеобхватна и основана правила свързаност. В съответствие със стратегията на ЕС за свързване на Европа и Азия, Съветът призовава, когато е целесъобразно, да бъдат създадени партньорства за устойчива свързаност с държавите от Централна Азия, за да се насърчи изграждането на качествена инфраструктура, да се подобри икономическата, социалната, фискалната и екологичната устойчивост във и по отношение на Централна Азия и да се гарантира безпроблемното транзитно преминаване на стоки. Съветът подкрепя усилията за свързване на Централна Азия с държавите от Източното партньорство и Афганистан. Съветът подкрепя дейностите за свързване на разширената трансевропейска транспортна мрежа с мрежите в Централна Азия и за засилване на взаимния интерес при изпълнението на съвместни проекти за енергийна и транспортна свързаност, в които се използва оптимално свързващият потенциал на Черно и Каспийско море. Независимо от нарастващата мултимодалност на транспорта и появата на нови възможности за подобряване на съществуващите и разработване на нови евро-азиатски транспортни мрежи, железопътните връзки север-юг и изток-запад могат да играят важна роля в бъдеще. Съветът изтъква необходимостта от сътрудничество в областта на цифровата свързаност и електронното управление. Съветът подчертава значението на ефективните мерки за борба с изменението на климата в съответствие с Парижкото споразумение, както и на подкрепата за прехода на региона към нисковъглеродна икономика. ЕС следва да засили сътрудничеството си с държавите от Централна Азия в областта на енергията от възобновяеми източници и енергийната ефективност, както и по отношение на улесняването на електроенергийна междусистемна свързаност при равнопоставени условия на конкуренция. Междудуличностните връзки също ще играят ключова роля в развитието на партньорството между ЕС и Централна Азия.

14. Съветът подчертава, че е важно да продължи да се подкрепя образованието в Централна Азия, за да се стимулира развитието, диверсификацията на икономиката и възможностите за достоен труд, както и за да се предотврати изключването и да се намали рискът от радикализация, водеща до насилнически екстремизъм, наред с другото сред по-младото население. Съветът подкрепя реформите за повишаване на качеството на образованието, висшето образование и професионалното образование и обучение и за насърчаване на полезното взаимодействие между образователните системи и пазара на труда, както и цифровото образование. Съветът потвърждава своята готовност да разработи повече програми за академичен обмен и да подпомага регионалното сътрудничество и мобилността в този контекст. Съветът насърчава сътрудничеството между висшите учебни заведения в ЕС и Централна Азия, както и обмена на студенти, преподаватели и научни изследователи. Сътрудничеството в областта на културата и туризма следва да бъде насърчавано, за да се осигурят социални и икономически ползи.
15. Независимо от високите равнища на развитие, постигнати от някои държави от Централна Азия, за да се консолидират ползите от развитието в региона, са необходими нови модели на икономически растеж, структурни реформи, диверсификация на икономиката и намаляване на социално-икономическите неравенства. Изпълнението на Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие предоставя значителни възможности за съвместни действия за устойчиво развитие.
16. Съветът счита, че новата стратегия на ЕС за Централна Азия следва да бъде ориентирана за програмирането на помощта на ЕС за региона, включително устойчивото инвестиране, предоставяно от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), както и че бъдещото сътрудничество трябва да бъде в състояние да отрази всички нови етапи на реформите в държавите от Централна Азия. Съветът подчертава, че при бъдещото програмиране на финансовото и техническо сътрудничество е необходимо да се осигури подходящо финансиране за изпълнението на стратегията. Съветът изтъква колко са важни тясната допълняемост и съгласуваност между двустранните и регионалните програми на Комисията и на държавите членки и съвместното програмиране за постигането на максимално въздействие. В този контекст Съветът отчита и съществената роля на Европейската банка за възстановяване и развитие в региона.

17. Съветът призовава върховния представител да работи за по-нататъшно засилване на сътрудничеството с държавите от Централна Азия по ключови приоритети на външната политика, които са от значение. Съветът подчертава приноса на Централна Азия за справянето с глобалните предизвикателства. Сътрудничеството в областта на изменението на климата следва да се стреми към постигането на цялостно и ефективно прилагане на Парижкото споразумение. В съответствие със споделения от тях ангажимент за световен ред, основан на правила, ЕС и държавите от Централна Азия следва да си сътрудничат по-тясно в рамките на многостранни форуми, включително в рамките на ООН, ОССЕ и Световната търговска организация (СТО). По-специално ЕС ще продължи да насърчава и да предоставя адекватна подкрепа за присъединяването на всички държави от Централна Азия към СТО.
18. Съветът насърчава възприемането на засилен съвместен подход между институциите на ЕС и държавите членки в контекста на тяхната ангажираност по отношение на региона. Съветът приветства откриването на делегация на ЕС в Туркменистан.
19. Специалният представител на ЕС за Централна Азия следва да продължи да бъде посредник за диалог и комуникация на най-високо равнище с централноазиатските държави за повишаване на ефективността и видимостта на действията на ЕС в региона.
20. Съветът изтъква, че партньорството между ЕС и Централна Азия не се ограничава до правителствата и очаква гражданското общество да се включи във всички измерения на това партньорство. Бъдещите отношения трябва да се основават на приноса на широк кръг заинтересовани страни, включително парламентаристи, частния сектор, аналитични центрове, академичните среди и младежта.
21. Съветът подчертава необходимостта от засилване на стратегическата комуникация на ЕС в Централна Азия, за да се повиши видимостта на действията на ЕС, на прилагането на стратегията му и на осезаемите ползи, които това може да донесе на региона. Във връзка с това Съветът изтъква значението на независимата медийна среда, свободна от вътрешен и външен натиск, както и на ролята на ЕС за подпомагане на нейното развитие.
22. Съветът приканва върховния представител и Европейската комисия, в тясно сътрудничество с държавите членки и държавите партньори от Централна Азия, да продължат работата по изпълнението на конкретните приоритети, набелязани в съвместното съобщение.